

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НПУ імені М.П. Драгоманова
Інститут мистецтв

"Затверджено"

На засіданні приймальної комісії
НПУ імені М.П. Драгоманова
Протокол № 4 від "30" березня 2017р.
Голова приймальної комісії
Андрущенко В.П.

"Рекомендовано"

Вченою радою
Факультету мистецтв

Голова Вченої ради
Авдієвський А.Т.

Програма
з творчого конкурсу (співбесіди)

для громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства.
При вступі на навчання для здобуття ступеня **бакалавра**
на базі повної загальної середньої освіти

ПРОГРАМА З МУЗИКИ
Для спеціальності: 025 – Музичне мистецтво
для здобуття ступеня бакалавра
на базі загальної середньої музичної освіти та молодшого спеціаліста
(муз. школа, муз. коледж, училище культури)

Абітурієнти, які вступають до Факультету мистецтв повинні скласти творче випробування з:

1. Гри на музичних інструментах (фортепіано, баян, скрипка, акордеон, бандура, гітара).
2. Вокального випробування.
3. Сольфеджіо, теорії та музичної літератури.

До вступних іспитів з фаху будуть допущені абітурієнти, які мають здоровий голосовий та диригентський апарат.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступне фахове випробування до Інституту мистецтв передбачає два тури.

Під час *I туру* абітурієнти повинні скласти сольфеджіо, теорію музики та музичну літературу (письмово та усно).

Під час *II туру* абітурієнти повинні продемонструвати гру на музичних інструментах та виконати вокальні твори.

1. Під час проведення іспитів з основного інструменту абітурієнти повинні продемонструвати майстерне художнє виконання творів, різних за жанром та стилем.
2. Виразне виконання вокального твору під власний акомпанемент та української народної пісні без супроводу (а capella).
3. З сольфеджіо, теорії музики та музичної літератури абітурієнтам необхідно показати навички написання музичного диктанту, вміння запису музики на слух та визначення на слух всіх елементів музичного мовлення.

Гра на музичних інструментах
ФОРТЕПІАНО

Абітурієнт повинен виконати:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - И.С.Бах «Трьохголосні інтенції». Прелюдії та фуги з «Добре темперованого Клавіру», Частини з сюїти).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - И.Гайдн, В.А.Моцарт. Сонати за вибором I частина або всі інші; Л.В.Бетховен. Сонати приблизної складності - №№ 1, 5, 6, 9, 25 або інші).
3. **П'єса кантиленного характеру** українського, російського або

зарубіжного композитора.

4. **П'єса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність - К.Черні, опус 299,1.Крамер).

БАЯН, АКОРДЕОН

Абітурієнт повинен виконати:

Для випускників муз. коледжів:

1. **Поліфонічний твір** дво або триголосний (приблизна складність – И.С.Бах. ДТК. Прелюдія та фуга).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - В.Золотарьов. Соната №2. В.Кусяков. «Осінні за малюнки», А.Білошицький. Партита № 3).
3. **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність - Л.Ревуцький. Прелюд. К.Мясков. Поема. Ф.Мендельсон. Пісня без слів).
4. **П'єса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність – В.Семьонов. Фантазія на тему пісні Я.Френкеля «Калина красная». О.Наюнкін. Фантазія на 2 російські теми. М.Різоль. Концертні варіації на тему укр.нар.пісні «Дощик»).

Для випускників ДМШ та пед. коледжів:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - И.С.Бах. Прелюдія та фуга з циклу «8 маленьких прелюдій та фуг»).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - І.Яшкевич. «Сонатина в старовинному стилі» В.Золотарьов. «Дитяча сюїта», одна з сюїт на вибір А.Білошицький. Сюїта «Пори року»).
3. **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність П.Чайковський. «Пісня без слів». В.Косенко. «Мелодія» Ю.Щуровський. «Романс». В.Зубицький. «Коломийки»).
4. **П'єса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність - М.Різоль. «Фантазія на теми укр.нар.пісень та танців». В.Іванов. Варіації на тему рос.нар.пісні «Посею лебеду на берегу»).

СКРИПКА

Абітурієнт повинен виконати:

Для випускників ДМШ та пед. коледжів:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - И.С.Бах. Партита № 2. Alemanda, Giga).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - Ф.Шпор. Концерт № 9, 11). **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність - Ф.Крейснер (в стилі Г.Пуньяні) «Прелюдія і Аллегро»)
3. **П'єса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність – Левицький. «Українська рапсодія»).

Для випускників муз. коледжів:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - Й.С.Бах. Партита № 3. *Govote en Ronde* у. Соната № 1. *Adagio, Presto*).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - Ф.Мендельсон. Концерт для скрипки з оркестром, *e-moll*. К.Сен-Санс. Концерт № 23. В.А.Моцарт. Концерт № 3, 4, 5. М.Брук. Концерт № 1).
3. **П'єса** кантиленного характеру (приблизна складність - Н.Паганіні. «Контабіле». Б.Лятошинський. «Мелодія»).
4. **П'єса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність – М. де Фалья. «Іспанський танець»).

БАНДУРА

Абітурієнт повинен виконати:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - Й.С.Бах. «Прелюдія» до-мажор. Й.С.Бах. «Сіціліана». М.Дремлюга. «Прелюдія і fuga»).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - Г.Гембера. «Варіації на тему укр. нар. пісні «Марина». К.Мясков. «Концертна п'єса для бандури та фортепіано» на тему укр. нар. пісні «Вечір на дворі». В.Петренко «Сонатина» на тему укр. нар. пісні «Ой, важу я, важу»).
3. **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність – М. Дремлюга. «Романс». М.Лисенко. «Хвилина розпачу»).
4. **П'єса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність – О.Незовибатько. «Прелюдія»).

ГІТАРА

Абітурієнт повинен виконати:

1. **Поліфонічний твір** у перекладі для гітари (приблизна складність - Й.С.Бах. Прелюдія та fuga ля-мінор. *Adagio i Fuga-allegro* з «Sonata for violin Solo №1 BWV10017»).
2. **Твір крупної форми** (приблизна складність - К. Смага. Варіації на тему російської народної пісні «Вот мчится тройка почтовая». М.Висоцький. Варіації на тему російської народної пісні «Ах ты, матушка, голова болит»).
3. **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність – оригінальний твір для гітари /наприклад, А. Барріос. *Vals Op.8, №4*. Ф.Сор. *Rondo* з «Grande Sonate», op. 22).
4. **П'єса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність – Н. Альфонсо. Етюд для Ільзи Альфонсо. Е.Пухоль. Джміль).

Тривалість гри на музичних інструментах з творчого конкурсу з музики

15 хвилин.

Сольфеджіо, теорія та музична література

ПИСЬМОВО

1. **Одноголосний музичний диктант** з хроматизмами, ритмічними складнощами (тріоль, пунктирний ритм, синкопа), з відхиленнями або модуляцією.
2. **Слуховий аналіз:**
 - звукоряд одного з ладів (натуральний, гармонічний, мелодичний види мажору та мінору, лади народної музики);
 - дві послідовності з 7 інтервалів (в ладу і поза ладом);
 - дві послідовності з 7 акордів поза ладовим зв'язком (4 види тризвуків, обернення мажорного, мінорного та зменшеного тризвуків, D^7 з оберненнями, зменшений септакорд);
 - визначити акорди та їхні функції у гармонічній послідовності.
3. **Завдання з теорії музики:**
 - Вказати ключові знаки, паралельну та однойменну тональність до двох заданих тональностей (мажорної та мінорної);
 - побудувати звукоряд ладу від заданого звуку;
 - визначити та розв'язати в натуральному та гармонічному мажорі і мінорі 2 діатонічні інтервали (консонанс і дисонанс);
 - визначити та розв'язати в усіх можливих тональностях гармонічного і натурального мажору і мінору 2 акорди (4 види тризвуків з оберненнями, обернення D^7 , головні септакорди).
4. **Записати по пам'яті мелодію** знайомої української народної або шкільної пісні та позначити гармонічну схему акомпанементу.
5. **Завдання з музичної літератури:**
 - визначити автора, назву популярного музичного твору та його основні теми в процесі прослуховування (див. окремий список).

УСНО

1. Просольфеджувати мелодію з листа (приблизна складність – П.Драгомиров «Учебник сольфеджио» №№ 100-180).
2. Просольфеджувати та підібрати нескладний акомпанемент до мелодії української народної або шкільної пісні.
3. Дати лаконічну характеристику творчості улюбленого композитора (див. список) з власними музичними ілюстраціями, орієнтуючись на шкільну аудиторію.

**Тривалість теоретичного блоку з творчого конкурсу з музики:
письмова частина – 40 хвилин (групове);
усна – 15 хвилин на абітурієнта.**

СПИСОК МУЗИЧНИХ ТВОРІВ

И.С.Бах: Добре темперований клавір. I том. Прелюдія і fuga до-мінор №2.

В.А.Моцарт: Симфонія № 40 соль-мінор; експозиція I частини.

Л.В.Бетховен: Симфонія № 5 до-мінор. Фінал симфонії № 9 (хоровий фрагмент); соната № 14; соната № 8 ч. 1.

Ф.Шуберт: «Форель»; Серенада.

Ф.Шопен: Вальс № 7 до дієз мінор; етюд № 12 до-мінор.

Ф.Ліст: Угорська рапсодія № 2.

Ж.Бізе: Хабанера з опери «Кармен».

Е.Гріг: «Ранок» з сюїти «Пер Гюнт»; пісня Сольвейг.

М.Равель: «Болеро».

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА

С.Гулак-Артемівський: Романс Оксани з опери «Запорожець за Дунаєм»; дует Одарки й Карася з опери «Запорожець за Дунаєм».

М.В.Лисенко: «Віють вітри» (пісня Наталки з опери «Наталка-Полтавка»); «Ой, я - дівчина Наталка» (пісня Наталки з опери «Наталка-Полтавка»); інтродукція до опери «Тарас Бульба».

М.Д.Леонтович: «Щедрик», «Дударик».

К.Г.Стеценко: «Вечірня пісня» на слова Т.Г.Шевченка.

Б.М.Лятошинський: «Осінь» на слова О.С.Пушкіна.

РОСІЙСЬКА МУЗИКА

М.І.Глінка: Увертюра до опери «Руслан і Людмила»; арія Сусаніна з 4 д. Опери «Іван Сусанін»; Вальс-фантазія»; «Я пам'ятаю мить чудову» на слова О.С.Пушкіна.

М.А.Римський-Корсаков: Симфонічна сюїта «Шехеразада» (1 ч.).

П.І.Чайковський: Вступ до опери «Євгеній Онегін»; арія Ленського (картина 5 опери «Євгеній Онегін»); Перший концерт для фортепіано з оркестром – I, III ч.; «Танець маленьких лебедів» з балету «Лебедине озеро»; «Вальс квітів» з балету «Лускунчик»; «Осіньна пісня» із циклу «Пори року».

С.В.Рахманінов: Другий концерт для фортепіано з оркестром (1 ч.).

КОМПОЗИТОРИ ХХ СТОЛІТТЯ

С.С.Прокоф'єв: Танець лицарів з балету «Ромео і Джульєтта».

Д.Д.Шостакович: Сьома симфонія (1 ч.).

А.І.Хачатурян: Вальс із музики до драми Лермонтова «Маскарад».

І.О.Дунаєвський: Марш із кінофільму «Веселі хлоп'ята»; «Шкільний вальс» на слова М.Матусовського.

СПИСОК КОМПОЗИТОРІВ

ЗАХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКІ КОМПОЗИТОРИ:

Й.С.Бах (1685-1750) **Фредерік Шопен** (1810-1849)

В.А.Моцарт(1756-1791) **Роберт Шуман** (1810-1856)

Йозеф Гайдн (1732-1809) **Ференц Ліст** (1811-1886)

Л. ван Бетховен (1770-1827) **Дж. Верді** (1813-1901)

Франц Шуберт (1794-1828)

УКРАЇНСЬКІ КОМПОЗИТОРИ:

С.С.Гулак-Артемівський (1813-1873) **Л.М.Ревуцький** (1889-1977)

М.В.Лисенко (1842-1912) **Б.М.Лятошинський** (1894-1968)

М.Д.Леонтович (1877-1921) **С.П.Людкевич** (1879-1979)

К.Г.Стеценко (1882-1922) **В.С.Косенко** (1896-1938)

РОСІЙСЬКІ КОМПОЗИТОРИ:

М.І.Глінка (1801-1857) **М.П.Мусоргський** (1839-1881)

П.І.Чайковський (1840-1893)

О.П.Бородін (1833-1877)

М.А.Римський-Корсаков (1844-1908) С.В.Рахманінов (1873-1943)

ВИДАТНІ КОМПОЗИТОРИ ХХ СТОЛІТТЯ:

С.С.Прокоф'єв (1891-1953)

Д.Д.Шостакович (1906-1975)

С.В.Свірідов (1915-1998)

Вокальне випробування

Абітурієнт повинен виконати два різнохарактерних вокальних твори за формою і змістом:

1. **Пісня під власний акомпанемент** (приблизна складність – К.Стеценко «Плавай, плавай. Лібиденько»; П.Майборода «Стежина», «Пісня про вчительку»; А.Пашкевич «Мамина вишня»; Я.Стеценко «Зоре моя вечірня»; Е.Гріг «Захід сонця»; О.Колодуб «Вишиванка»).
2. **Дві пісні без супроводу (a capella)** (приблизна складність – укр. нар. пісні та їх обробки: В.Заремба «Дивлюсь я на небо»; В.Косенко «Взяв би я бандуру»; О.Чишко «Дощик, дощик»; М.Віленський «У вишневому садочку», «Стоїть явір над водою»).

**Тривалість вокального випробування з творчого конкурсу з музики –
10 хвилин.**

**Загальна тривалість відповіді з творчого конкурсу з музики –
45 хвилин на одного абітурієнта.**

Творчий конкурс з музики
Факультет мистецтв
НПУ імені М.П.Драгоманова
(для здобуття ступеня бакалавра)
025 – Музичне мистецтво

(Художня культура, практична психологія, регент церковного хору)

Критерії оцінки знань і вмінь вступних іспитів абітурієнта
(загальний обрахунок рейтингової оцінки за 400-х бальною системою)

I тур
ПИСЬМОВО

Сольфеджіо, теорія музики та музична література
(150 балів)

Тривалість теоретичного блоку з творчого конкурсу з музики –
40 хвилин на письмовий цикл та 15 хвилин на усний тощо.

№	Назва блоку предмета, видів робіт	Критерії оцінки знань і вмінь	Загальна кількість набраних балів
I 1.	<i>Теоретичний блок</i> <i>Музичний диктант</i>	Написаний без помилок.	<u>0-50</u>
		В цілому написаний, але з незначними неточностями в мелодії.	25
		Невірно визначений розмір, інтонаційні та ритмічні помилки.	15-24
		Велика кількість помилок або диктант ненаписаний.	10-14
2.	<i>Слуховий аналіз</i> Лад 7 інтервалів 7 акордів Акорди та їх функції у гармонічній послідовності	Вірно визначений лад	0-9
		Бал визначається у відповідності до кількості вірно визначених інтервалів	<u>0-25</u>
		Бал визначається у відповідності до кількості вірно визначених акордів	0-5
		Бал визначається у відповідності до кількості правильних відповідей.	0-7
II 1.	Завдання з теорії музики Тональність	Вірно вказані ключові знаки, паралельна та однойменна тональність до двох заданих	0-7
		Є помилки при виконанні завдання	5
		Вірно побудований лад від заданого звуку	10
		Є окремі неточності	0-9
2.	Лад	Вірно розв'язання інтервалів	5
		Неповна відповідь або помилки при розв'язанні	0-4
3.	2 інтервали	Вірно розв'язані акорди	5
		Вірно розв'язані акорди	0-4

		Бал визначається в залежності від кількості помилок.	
III	Запис мелодії по пам'яті	Мелодія пісні записана без помилок, вірно позначена гармонічна схема акомпанементу Вірно записана мелодія пісні, але є помилки у гармонічній схемі акомпанементу Бал визначається в залежності від кількості помилок.	<u>0-20</u> 20 10-19 0-9
IV	Музична література (прослуховування муз. творів)	Вірно визначені автори, назви 3-х муз. творів та їх основні теми Вірно визначені автори і назви 2-х муз. творів Вірно визначений автор і назва одного музичного твору.	<u>0-30</u> 30 20 10
	Загальна кількість балів за письмову частину		<i>0-150</i>

УСНО
(50 балів)

№	Назва блоку предмета, видів робіт	Критерії оцінки знань і вмінь	Загальна кількість набраних балів
1.	Просольфеджувати мелодію з листа	Інтонаційно вірно виконана мелодія Є окремі інтонаційні неточності	<u>0-10</u> 10 0-9
2.	Просольфеджувати та підібрати акомпанемент до мелодії пісні	Інтонаційно чисто виконана мелодія пісні та вірно підібраний акомпанемент Є окремі помилки в акомпанементі та при інтонуванні мелодії пісні	<u>0-20</u> 20 0-19
3.	Характеристика творчості композитора, музичні ілюстрації	Творчий підхід до подачі музикознавчого матеріалу Неточні дані при характеристиці творчості композитора та музичних ілюстрацій	<u>0-20</u> 15-20 0-14
	Загальна кількість балів за усну частину		0-50
Загальна кількість балів за I тур			0-200

II тур

Вокальне випробування (80 балів)

Тривалість вокального випробування з творчого конкурсу з музики –
10 хвилин.

№	Різноманітні вокальні твори за формою і змістом	Критерії оцінки знань і вмінь	Загальна кількість набраних балів
1.	Виконання пісні під власний акомпанемент	1. здоровий голосовий апарат; 2. початкові вокальні дані; 3. чистота інтонації; 4. співвідношення звучання мелодії та акомпанементу; 5. артисти стичне виконання твору.	0-6 0-6 0-6 0-6 <hr/> 0-6 0-30
2.	Виконання двох пісень без супроводу (а capella)	1.здоровий голосовий апарат; 2. співацька постава; 3.чистота інтонації; 4.початкові вокально-технічні навички (дихання, звуковедення, чітка дикція та співацька артикуляція) 5.артистичне виконання твору.	0-10 0-10 0-10 0-10 <hr/> 0-10 0-50
			0-80

Гра на музичних інструментах (120 балів)

Тривалість гри на музичних інструментах з творчого конкурсу з
музики – 15 хвилин.

№	Різноманітні інструментальні твори за стилем, жанром та формою	Критерії оцінки знань і вмінь	Загальна кількість набраних балів
1.	П'єса або етюд технічного спрямування	1. чіткість і рівність виконання; 2. темпово-ритмічна стабільність.	0-10 0-15 <hr/> 0-25
2.	Поліфонічний твір (дво або трьохголосний)	1.співвідношення голосів; 2.відчуття форми твору; 3. якість звуковидобування.	0-10 0-15 0-10 <hr/> 0-35
3.	Твір великої форми (соната, варіації)	1.переконлива інтерпретація музичного твору; 2.врахування стильових особливостей твору; 3. якість звуковидобування;	0-10 0-7 0-8

		4.технічна досконалість.	0-10 0-35
4.	П'єса кантиленного характеру	1.художнє виконання твору; 2.відчуття форми; 3.володіння педалізацією; 4. інтонування звучання.	0-10 0-5 0-5 0-5 0-25
			0-120
Загальна кількість балів за II тур			0-200

Якщо абітурієнт під час вступного випробування з творчого конкурсу набрав від 0-99 балів, то дана кількість балів вважається не достатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до Факультету мистецтв НПУ імені М.П. Драгоманова.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали (оцінки) вступного фахового випробування (творчого конкурсу) виголошуються головою предметної комісії усім абітурієнтам, хто брав участь у випробуванні після закінчення іспиту.

- **КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ**

Предметна комісія аналізує результати співбесіди методом експертної оцінки та колегіально приймає рішення: про «рекомендовано до зарахування» або «не рекомендовано до зарахування».

- **Для пільгових категорій осіб, яким надано право складати вступні випробування (особи, що потребують особливих умов складання випробувань) в НПУ імені М.П. Драгоманова за рішенням Приймальної комісії створюються особливі умови для проходження вступних випробувань.**